

Granskning av god ekonomisk hushållning 2024-12-31

Region Halland

Revisionsrapport
April 2025

*Marie Lindblad
Rebecca Lindström*

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommunal verksamhet kännetecknas av god ekonomisk hushållning. En del i den ekonomiska förvaltningen är att fullmäktige ska besluta om verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Dessa mål ska sedan följas upp i såväl delårsrapport som årsredovisning. Årsredovisning ska även innehålla en utredning och redovisning av följsamhet till det lagstadgade balanskravet.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i delårsrapport respektive årsredovisning är förenligt med beslutade mål inom området. Uppdraget ingår som en obligatorisk del i årets revisionsplan. Regionstyrelsen är ansvarig för upprättandet av delårsrapport och årsredovisning.

Resultat från granskningen utgör även underlag för revisorernas uttalande i revisionsberättelsen.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge regionens revisorer ett underlag för sin skriftliga bedömning, vilken skall biläggas årsredovisning i samband med fullmäktiges behandling av rapporten. Följande övergripande revisionsfrågor ska besvaras:

1. Är resultat i årsredovisning förenligt med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning?
2. Är redovisat resultat i årsredovisning förenligt med balanskravet?

Revisionskriterier

Revisionskriterier i granskningen utgörs av kommunallagen 11:1, 11:20, lag om kommunal bokföring och redovisning 11:8, 11:10 samt rådet för kommunal redovisnings rekommendation 15 Förvaltningsberättelse.

Avgränsning

Granskningen avser årsredovisning som upprättats för år 2024. Övrig avgränsning, se avsnitt "Syfte och revisionsfrågor".

Metod

Granskningen har skett genom analys av för granskningen relevant dokumentation. Granskningsresultatet bedöms med hjälp av signalsystem: grön (uppfyllt), gult (delvis) och röd (ej uppfyllt). Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomidirektör.

Om årsredovisning 2024

lakttagelser

- Granskningen avser årsredovisning som upprättats för år 2024 och som behandlats av regionstyrelsen 2025-04-14. Styrelsen har därmed överlämnat årsredovisningen till fullmäktige och revisorer inom föreskriven tid enligt kommunallagen (senast 15 april).
- Årsredovisningen ska innehålla upplysningar om förhållande som är viktiga för regionens verksamhet, resultat och ekonomiska ställning. Granskning av årsredovisning 2024 visar följande:
 - Den innehåller en driftredovisning. Av denna framgår att styrelse och nämnder sammantaget inte bedrivit verksamheten inom tilldelad driftbudgetram. Det sammanlagda underskottet för driftnämnder och förvaltningar uppgår till 140 mnkr. Underskotten är hänförliga till Driftnämnd Hallands Sjukhus (-148 mnkr), Driftnämnd Psykiatri (-10 mnkr) samt Driftnämnd kollektivtrafik (-3 mnkr).
 - Den innehåller en investeringsredovisning. Av denna framgår att styrelse och nämnder sammantaget bedrivit verksamheten inom tilldelad investeringsram.
 - Den innehåller redovisning av ett antal finansiella nyckeltal, däribland soliditet. Soliditet ger en indikation om regionens finansiella stabilitet. Av flerårsöversikten framgår att soliditeten har minskat över tid. Soliditet (inklusive pensionsåtagande) per 2024-12-31 uppgår till 18,8 procent utifrån regionens sätt att beräkna soliditeten, det vill säga exklusive orealiserade vinster och förluster på värdepapper. I årsredovisningen lämnas även information om hur regionens soliditet (som den beräknas i den offentliga statistiken) förhåller sig till andra regioner (Källa. Kolada).
 - Den innehåller upplysningar avseende väsentliga personalförhållanden. Av redovisningen framgår att den totala sjukfrånvaron bland anställda uppgått till 5,8 procent under året. Här lämnas även information hur sjukfrånvaron förändrats jämfört med föregående år. Årsredovisningen saknar information om hur regionens sjukfrånvaro förhåller sig till andra likartade regioner.

Granskningsresultat: God ekonomisk hushållning

lakttagelser

- I årsredovisningen redovisas uppföljningen av regionens finansiella mål och fokusområden med tillhörande mål vilka framgår i det regionövergripande Mål och Budget 2024 med ekonomisk ram 2025–2028.
- I årsredovisning för år 2024 utgör god ekonomisk hushållning ett särskilt avsnitt i förvaltningsberättelsen. I avsnittet redovisas måluppfyllelse för fokusområden, de tillhörande målen samt de finansiella målen.
- *Finansiella mål:*
 - Resultat i förhållande till summan av skatteintäkter samt statsbidrag och utjämning
(Utfall -1,2%, vilket är bättre än det budgeterade målvärdet, utfallet når dock inte det långsiktiga målvärdet som är 2%).
 - Självfinansieringsgraden av investeringarna
(Långsiktigt målvärde 100%, Regionens budgeterade målvärde för 2024 uppgår till -19,6 procent. Utfall för självfinansieringsgraden avseende 2024 uppgår till 46%).
 - Soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser ska vara positiv och inte minska över tid
(Utfall för 2024 18,8%, försämring med -3 procentenheter jämfört med 2023)
- Inget av de tre finansiella målen uppnår de långsiktiga målvärdena som Region Halland förhåller sig till. Två av de finansiella målen når de budgeterade målvärdena för år 2024. Regionen gör dock bedömningen av de finansiella målens måluppfyllelse utifrån de långsiktiga målvärdena.

Granskningsresultat: God ekonomisk hushållning

lakttagelser

- *Verksamhetsmål:*

Region Halland har sju fokusområden med totalt 21 tillhörande mål. 17 mål uppnås för 2024 och 4 mål uppnås delvis. Måluppfyllelsen för fokusområdena är enligt nedan:

- Accelerera digital transformation (*Uppfylls*)
- Attraktiva och hållbara livsmiljöer (*Uppfylls delvis*)
- Förnyelseförmåga och konkurrenskraft (*Uppfylls delvis*)
- Utbildning, kompetens och jämlik hälsa (*Uppfylls*)
- En robust kultursektor (*Uppfylls*)
- Nära och sammanhållen vård (*Uppfylls delvis*)
- Styrning utifrån kunskap och kvalitet inom hälso- och sjukvård (*Uppfylls*)

- I utvärderingen av god ekonomisk hushållning beaktas utfallet för fokusområden, de tillhörande målen och de finansiella målen. Inget av de tre finansiella målen uppnår de långsiktiga målvärdena som Region Halland förhåller sig till. Därav görs bedömningen att Region Halland inte uppnår en god ekonomisk hushållning i förhållande till regionfullmäktiges mål.

Granskningsresultat: Balanskravet

lakttagelser

- I årsredovisningen redovisas Balanskravsresultatet som ett eget avsnitt. I Balanskravsutredningen redovisas bara de rader som har ett utfall.
- Regionen har inget negativt balanskravsresultat att återställa från tidigare år, fram till och med bokslutet för 2022. Balanskravsresultatet för år 2023 var negativt och uppgick till -11 mnkr. Regionen har åberopat synnerliga skäl för att inte återställa 2023 års resultat.
- Årets balanskravsresultat är negativt och uppgår till -163 mnkr. Regionen åberopar synnerliga skäl för att inte återställa resultatet.
- Regionen har redan i budgeten för år 2024 åberopat synnerliga skäl då årets budget är negativ (-686 mnkr, inklusive beslutad resultathantering). I dokumentet Mål och budget 2024 beskrivs förfarandet utförligare: "Region Halland budgeterar ett negativt resultat år 2024, därefter från år 2025 och framåt budgeteras återigen positiva resultat. De negativa resultaten förklaras av tillfälligt ökade pensionskostnader föranledda av pensionsskuldens uppräknings utifrån prisbasbeloppet som i sin tur styrs av inflationen. Underskottet regleras mot eget kapital genom att åberopa synnerliga skäl att inte återställa ett negativt resultat i enlighet med kommunallagen. Region Halland har en mycket god, både kortsiktig och långsiktig, finansiell handlingsberedskap samt därmed också en definitionsmässigt stark finansiell ställning. Denna ekonomiska situation har uppnåtts genom medveten hushållning av resurser över tid, både för att klara framtida åtaganden och för att kunna hantera tillfälliga konjunktursvängningar."

Bedömning

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet inte uppfylls. Vi bedömer att de synnerliga skäl som åberopas i årsredovisningen, för att inte reglera det negativa balanskravsresultatet, är väl motiverade och beaktar kravet om god ekonomisk hushållning.

Samlad bedömning

1. Revisionsfråga 1

Är resultat i årsredovisning förenligt med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning?

- Finansiella mål

Nej, ej uppfyllt

- Verksamhetsmål

Ja, uppfyllt

2. Revisionsfråga 2

Är redovisat resultat i årsredovisning förenligt med balanskravet?

- Följsamhet till balanskravet

Nej, ej uppfyllt

2024-04-10

Marie Lindblad

Uppdragsledare och projektledare